

אזרחים למען הסביבה
 مواطنون من أجل البيئة
 Citizens for the Environment

2 נובמבר 2023

<p>לכבוד ראשי אשכולות ערים באמצעות דוא"ל: office@bkerem.org.il, office@eastgalil.org.il, Eshkol@wegalil.org.il, office@galilamakim.org.il, Eshcol@kineretamakim.org, Mazkirut-Shakedb@hamifrats.org.il, Esharon@esharon.co.il, lishka@hof.org.il, office@eastnegev.org, info@westnegev.org.il, office@eshkolsd.co.il</p>	<p>לכבוד גב' שיר רבינוביץ מנהלת אגף פיתוח אזוריות מנהל הפיתוח משרד הפנים באמצעות דוא"ל: ShirRa@moin.gov.il</p>	<p>לכבוד השר משה ארבל משרד הפנים באמצעות דוא"ל: sar@moin.gov.il</p>
---	--	---

הנדון: מתן סיוע ותמיכה לרשויות מקומיות ערביות לצורך הבטחת שירותים מוניציפאליים בתחום הסביבה בעת מלחמה

בשם של הארגונים **אדם טבע ודין** (ע"ר) ו**אזרחים למען סביבה** (ע"ר), הפועלים לקידום זכויות סביבתיות, היננו לפנות אליכם, בבקשה לתת מענה דחוף למצוקות הישובים הערביים השותפים באשכולות הערים למיניהן, ואשר נובעות ממצב המלחמה בו אנו שרויים מזה כחודש ימים, כפי שנפרט להלן:

1. מפניות שהגיעו אלינו מצד נציגי רשויות ערביות שונות, ואשר חלק בולט מביניהן חבר באשכול ערים כזה או אחר, עולה תמונה עגומה על קושי רב במתן שירותים מוניציפאליים הולמים לתושבי אותן רשויות, אשר נובעים בין היתר ממחסור תקציבי, אך בשל המצב המלחמתי השורר התווספו אליהם קשיים נוספים.

2. כך, בתחום הבטחת הצרכים הסביבתיים, על פי מיפוי ראשוני שעשינו, נמצא כי ברוב הרשויות הערביות נוצרו קשיים מוגברים במנגנון איסוף הפסולת כתוצאה ישירה ממצב המלחמה. בחלק מאותן רשויות, נוצר מחסור חמור בעובדים לפינוי הפסולת, בחלקן נוצרו בעיות מול קבלני איסוף הפסולת, או מצוקה תקציבית והעדר יכולת להתמודד עם כמויות הפסולת. בעיה זו מובילה למעשה ליצירת ערימות פסולת, הקיימות בלאו הכי, בשטחים פתוחים, ואף בתוך אזורי המגורים. אלה כשלעצמם מהווים מפגע תברואתי ופגיעה חמורה בבריאות הציבור.

3. אך לא רק זאת, אי-טיפול בערימות הפסולת הקיימות, ואלה שמתחילות להתווסף אליהן, עשוי להוות פוטנציאל לסיכון גדול יותר לחיי אדם, כפי שקרה לפני מספר ימים, עת אירעה פגיעה ישירה של שרידי טיל שיורט באתר פסולת בקריות שליד העיר חיפה, אשר גרמה לשריפה חמורה, ממנה נפלטו לאויר חומרים רעילים שמקורם בשריפת פסולת. החשש

מהישנות אירוע זה נוכח המצב המלחמתי מחייבת היערכות דחופה של כל הגורמים האחראים, ובכלל זאת אשכולות הערים.

4. העובדה כי חלק מהרשויות הערביות, חברות באשכולות ערים, אשר לרוב אמונים על תחום פינוי הפסולת אצלן, מחייבת את הירתמות אשכולות הערים למתן מענה דחוף למצוקה הנוגעת לפינוי הפסולת בפרט, ולכלל הבעיות הנובעות ממצב המלחמה בכלל.

5. יודגש כי המחוייבות של אשכולות הערים לפעול בעיניין יסודה גם בהוראות סעיף 17ד(1) לחוק איגוד ערים, התשט"ו-1995, האומר במפורש כי אשכול ערים מוקם "כדי לעודד פיתוח אזורי וקידום שיתופי פעולה, בנושאים שונים, בין הרשויות המקומיות החברות בו". הדברים גם עולים במפורש מדברי ההסבר לתיקון לחוק (תיקון מס' 8) שם נאמר כי מטרת הישובים להתאגד לאשכול הערים היא "לייעל את התנהלותן הכלכלית, לשפר את רמת השירותים הניתנים לתושביהן ולנצל את יתרון הגודל שבאיגום משאבי הרשויות".

6. עם כתיבת שורות אלה, הונחה בפנינו הודעת המשרד להגנת הסביבה מהיום, לפיה המשרד העביר "התחייבות בהיקף של 19 מלש"ח לאשכולות רשויות נגב מערבי, נגב מזרחי, גליל מזרחי, גליל מערבי ועיריית אשקלון, כמענה לאתגרים שהתעוררו בטיפול בפסולת ברשויות המקומיות ובמועצות האזוריות הנמצאות באזורי לחימה". החלטה זו של המשרד להגנ"ס מלמדת על כך שמצוקת פינוי הפסולת בימי הלחימה אכן הפכה לאקוטית, ונוכח הדיווחים המגיעים אלינו מרשויות באשכולות אחרים, היא רלוונטית גם אליהם.

7. אשר על כן, אנו קוראים לכם לפעול מיד למתן מענה דחוף לצרכים הסביבתיים בישובים הערביים, ובכלל זאת בעית המחסור בכוח עבודה העוסק בתחום פינוי הפסולת, וממליצים לכם ליצור מאגר חירום של עובדים בתחום זה וכן להתייעץ עם אנשי המקצוע ברשויות המקומיות, האמונים על תחום הסביבה ו/או פינוי הפסולת, על-מנת לאפיין את צורכיהם בתחום ולהעניק מענה מותאם.

8. ובמילות סיום נאמר כי, ימים טרופים אלה מזמנים קשיים רבים, אך דווקא אלה מהווים את המבחן החשוב ביותר לאשכולות הערים, אשר מעצם מטרתן ותמהיל האוכלוסיות הייחודי המאפיין אותן, עשויות להוות את הגורם העיקרי להבטיח כי ישובים מוחלשים, ובכלל זאת הישובים הערביים, לא יקרוסו תחת המעמסה הכלכלית והחברתית, שעתות מצוקה, כמו זו שבה אנו מצויים, מזמנות להן.

ג'מילה הרדל ואכים, עו"ד

מנהלת אזרחים למען הסביבה

עמית ברכה, עו"ד

מנכ"ל אדם טבע ודין